

სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის
საქართველოს ფილიალი“

დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო
მილსადენის (WREP) ობიექტების
ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის
ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები
სატუმბი სადგურები (PS 11, PS 13, PS 15)

გარდაბნის, მცხეთისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტები

სკრინინგის ანგარიში მოამზადა
გარემოსდაცვითმა საკონსულტაციო
კომპანია შპს „ძელქვამ“

ანზორ სვანიძე

დირექტორი

ივნისი 2026 წ.

სარჩევი

1	ინფორმაცია დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ.....	1
2	საქმიანობის აღწერა	4
3	დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (WREP) სატუმბი სადგურების (PS 11, PS 13 და PS 15) ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები.....	5
4	სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებებით გამოწვეული მოსალოდნელი ზემოქმედება გარემოზე.....	10
4.1	ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე.....	10
4.2	ზემოქმედება ხმაურის წარმოქმნასა და გავრცელებაზე.....	11
4.3	ზემოქმედება წყლის რესურსებზე	11
4.4	ნარჩენებით გარემოს დაბინძურების რისკები	11
4.5	ნიადაგის / გრუნტის დაბინძურების რისკები.....	12
4.6	ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება	12
4.7	ვიზუალურ-ლანდშაფტური ცვლილება	12
4.8	ზემოქმედება კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტებზე	12
4.9	ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები	12
4.10	ზემოქმედება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე.....	13
4.11	კუმულაციური და ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედება	13

ცხრილები

ცხრილი 1	PS 11 სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტების კოორდინატები 7
ცხრილი 2	PS 13 სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტების კოორდინატები 8
ცხრილი 3	PS 15 სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტების კოორდინატები 9

ნახაზები

ნახაზი 1	დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის სისტემა 4
ნახაზი 2	PS 11 სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტები 7
ნახაზი 3	PS 13 სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტები 8
ნახაზი 4	PS 15 სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტები 9

1 ინფორმაცია დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ

წინამდებარე სკრინინგის ანგარიშში განხილულია დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (WREP) სამი სატუმბი სადგურის (PS11, PS13, PS15) ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები და დაზუსტებულია ორი სატუმბი სადგურის (PS11, PS15) ინფრასტრუქტურის ერთი კომპონენტის - დიზელის ძირითადი ავზის არასწორი საექსპლუატაციო მონაცემი (ტევადობა).

WREP უზრუნველყოფს ნავთობის ტრანსპორტირებას აზერბაიჯანში, კასპიის ზღვაზე მდებარე სანაპირო ტერმინალიდან საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე მდებარე სუფსის ტერმინალამდე. WREP-ის ექსპლუატაცია ხდება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2024 წლის 23 სექტემბრის #532/ს და 2021 წლის 24 მაისის #2-735 ბრძანებით დამტკიცებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების საფუძველზე (WREP-ის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე თავდაპირველი გარემოსდაცვითი ნებართვა #0001 გაცემულია 1997 წლის 2 ივნისს).

WREP სრულ ექსპლუატაციაშია 1999 წლიდან. მის ექსპლუატაციას ახორციელებს სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალი“.

WREP-ის სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები შემდეგია:

1. სატუმბი სადგურები PS 11, PS 13 და PS 15:

- **ელექტროენერგიით მომარაგების წყაროს ცვლილება:** ამჟამად სატუმბი სადგურების ელექტროენერგიით უზრუნველყოფა ხდება მათ ტერიტორიაზე განლაგებული დიზელის გენერატორებით. დაგეგმილია სატუმბი სადგურების ელექტროენერგიის ქსელთან დაკავშირების პროექტი, რომლის დასრულების შემდეგ ქსელიდან მიღებული ელექტროენერგია გახდება სადგურების ელექტროენერგიის ძირითადი წყარო. ქსელთან დასაკავშირებელი სამუშაოები შემოიფარგლება სამივე სადგურამდე 10 კვტ სიმძლავრის ელექტროგადამცემი ხაზების მოწყობით, რომლებიც 0,4 კვტ ტრანსფორმატორის გავლით დაუკავშირდება შესაბამის სადგურებს. ელექტროგადამცემი ხაზების სიგრძეებია:

- PS11 – 2,936 კმ
- PS13 – 0,5 კმ
- PS15 – 0,3 კმ.

სხვა ინფრასტრუქტურის მოწყობა საჭირო არ არის, რადგანაც ახალი ხაზები დაერთდება ენერგო-პრო ჯორჯიას არსებულ ინფრასტრუქტურაზე. ქსელთან დაკავშირების ყველა სამუშაოს, ელექტროგადამცემი ხაზების გაყვანის ჩათვლით, განახორციელებს ენერგო-პრო ჯორჯია.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, მოხდება სადგურებზე არსებული ორი გენერატორიდან ერთის დემონტაჟი; შესაბამისად, თითოეულ სადგურზე დარჩება ერთი გენერატორი, რომელიც სადგურს ელექტროენერგიით მოამარაგებს მხოლოდ ავარიულ სიტუაციებში.

ზემოთ აღწერილი საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების გარდა, სატუმბო სადგურების PS 11, PS 13 და PS 15 ინფრასტრუქტურის (მათ შორის, დიზელის სამარაგო რეზერვუარები) საექსპლუატაციო პირობის არანაირი სხვა ცვლილება არ განხორციელდება.

- მილსადენის მაგისტრალური ტუმბოების საკვამურის სიმაღლის გაზრდა 15 მ-დან 16 მ-მდე.

2. PS 11 და PS 15 სატუმბო სადგურების ინფრასტრუქტურის ერთი კომპონენტის - დიზელის ძირითადი ავზის არასწორი საექსპლუატაციო მონაცემის (ტევადობა) დაზუსტება:

2021 წლის 5 ივლისს შეთანხმებული ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის (ზდგ) ნორმების პროექტის თანახმად, თითოეულ ზემოაღნიშნულ სატუმბო სადგურზე განლაგებული დიზელის ავზის ტევადობა განსაზღვრულია როგორც 100 მ³, ფაქტიურად კი ავზის მოცულობა შეადგენს 90 მ³-ს.

წინამდებარე სკრინინგის ანგარიშში შესწორებულია აღნიშნული შეუსაბამობა დოკუმენტაციაში ფაქტიური მდგომარეობის ასახვის მიზნით. შეუსაბამობის კორექტირება არ საჭიროებს რაიმე ტიპის ფიზიკური სამუშაოების ჩატარებას სატუმბო სადგურებზე PS 11 და PS 15. საჭირო იქნება მხოლოდ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების ახალი პროექტის წარდგენა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს გარემოსდაცვით დეპარტამენტში შესათანხმებლად; „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალის“ დაკვეთით, ახალი ზდგ ნორმების პროექტი უკვე მომზადდა წარსადგენად.

სატუმბო სადგურები PS 11, PS 13 და PS 15 მდებარეობს შესაბამისად გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფ. ახალი სამგორის, მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ქსოვრისისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტის სოფ. ფლევის მიდამოებში. სადგურების ინფრასტრუქტურის ზემოაღნიშნული ცვლილებები განხორციელდება სადგურების საექსპლუატაციო უზნების შიგნით.

სატუმბო სადგურების დენით მომარაგების წყაროს ცვლილებასა და მაგისტრალური ტუმბოების საკვამურის სიმაღლის გაზრდასთან დაკავშირებული ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები დადებით ზეგავლენას მოახდენს ატმოსფერული ჰაერის ლოკალურ ხარისხზე, ჰაერის დაბინძურების ერთ-ერთი ძირითადი წყაროს - გენერატორის რაოდენობისა და მუშაობის ინტენსივობის შემცირების შედეგად ატმოსფერული ემისიების მოცულობის კლებისა (დარჩება მხოლოდ ერთი გენერატორი, რომელიც იმუშავებს ქსელის ელექტროენერჯის ავარიული გათიშვის შემთხვევაში) და საკვამურების სიმაღლის ზრდით განპირობებული უახლოეს რეცეპტორებთან დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების შემცირების ხარჯზე.

სატუმბო სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის დაგეგმილი ცვლილებები, მათი ხასიათის, განხორციელების ადგილისა და პირობების გათვალისწინებით, გარემოზე უარყოფით ზემოქმედებას არ მოახდენს.

წინამდებარე სკრინინგის ანგარიშში განხილული WREP-ის სატუმბო სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების შეცვლა არ გულისხმობს WREP-ის საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2024 წლის 23 სექტემბრის #532/ს ბრძანებით დამტკიცებული გადაწყვეტილების სკრინინგის

ანგარიშსა და 2021 წლის 24 მაისის #2-735 ბრძანებით დამტკიცებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გზშ ანგარიშში აღწერილი საქმიანობის ცვლილებას, მათ შორის - WREP-ის გამტარუნარიანობის, საქსპლუატაციო წნევების რეჟიმის, გადასატვირთი ნავთობის, გამოყენებული ნედლეულისა და მასალების ან მილსადენის სისტემის სხვა პარამეტრების ცვლილებას.

„საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალის“ დაკვეთით, შპს „სანიტარმა“ მოამზადა ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტები სამივე სატუმბი სადგურისათვის დაგეგმილი ცვლილებების გათვალისწინებით, რომლებიც წარედგინება სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს გარემოსდაცვით დეპარტამენტს შესათანახებლად, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მოცემული სკრინინგის ანგარიში, რომელშიც განხილულია დასავლეთის მიმართულების საქსპორტო მილსადენის ობიექტების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები, მომზადდა გზშ ანგარიშებში, მათ დანართებსა და მრავალწლიანი ეკოლოგიური და გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ანგარიშებში მოყვანილი ინფორმაციის ანალიზის საფუძველზე, ქვეყანაში მოქმედი სტანდარტებისა და ნორმების შესაბამისად.

დასავლეთის მიმართულების საქსპორტო მილსადენის ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების პროექტის განმხორციელებელია სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალი“.

საკონტაქტო ინფორმაცია

საქმიანობის განმხორციელებელი	სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალი“ (ს/ნ201955090)
იურიდიული მისამართი	საქართველო, ქ. თბილისი, იალბუჯის ქუჩა 14
საქმიანობის განხორციელების ადგილი	<ul style="list-style-type: none"> • გარდაბნის მუნიციპალიტეტი, სოფ. ახალი სამგორის მიდამოები • მცხეთის მუნიციპალიტეტი, სოფ. ქსოვრისის მიდამოები • ხაშურის მუნიციპალიტეტის სოფ. ფლევის მიდამოები
საქმიანობის სახე	დასავლეთის მიმართულების საქსპორტო მილსადენის ობიექტების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები (გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მუხლი 5, პუნქტი 12)
საკონტაქტო პირი:	ნიკოლოზ ლაითაძე
საკონტაქტო ტელეფონი:	599574939
ელ-ფოსტა:	laitn0@bp.com

3 დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (WREP) სატუმბო სადგურების (PS 11, PS 13 და PS 15) ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები

სამ სატუმბო სადგურზე (PS 11, PS 13 და PS 15) დაგეგმილია ინფრასტრუქტურის კომპონენტების საექსპლუატაციო პირობების ორი იდენტური ცვლილება; ესენია:

- 1 **ელექტროენერგიით მომარაგების წყაროს ცვლილება:** ამჟამად სატუმბო სადგურების ელექტროენერგიით უზრუნველყოფა ხდება მათ ტერიტორიაზე განლაგებული დიზელის გენერატორებით. თითოეული სადგურის შიგნით, დახურულ სივრცეში განთავსებულია ორი გენერატორი, რომელთაგან ერთი ფუნქციონირებს, ხოლო მეორე - სარეზერვოა (იხ. ნახ., 2, 3 და 4).

დაგეგმილია სატუმბო სადგურების ელექტროენერგიის ქსელთან დაკავშირების პროექტი, რომლის დასრულების შემდეგ ქსელიდან მიღებული ელექტროენერგია გახდება სადგურების ელექტროენერგიის ძირითადი წყარო. ამისთვის აუცილებელი იქნება მხოლოდ 10 კვტ სიმძლავრის გადამცემი ხაზების მოწყობა, რომლებიც 0,4 კვტ ტრანსფორმატორის გავლით დაუკავშირდება შესაბამის სადგურებს. გადამცემი ხაზების სიგრძეებია:

PS11 – 2,936 კმ
PS13 – 0,5 კმ
PS13 – 0,3 კმ.

სხვა ინფრასტრუქტურის მოწყობის საჭიროება არ არის; ზემოაღნიშნული ხაზები დაერთდება ენერგო-პრო ჯორჯიას არსებულ ინფრასტრუქტურაზე. სატუმბო სადგურების ელექტრომომარაგების ქსელთან დაკავშირების ყველა სამუშაოს (მათ შორის - გადამცემი ხაზების გაყვანა და დაკავშირება შესაბამის სადგურთან) შეასრულებს „ენერგო-პრო ჯორჯია“.

აგრეთვე მოხდება სადგურებზე არსებული ორი გენერატორიდან ერთის დემონტაჟი (გენერატორი #5 ნახაზებზე 2, 3 და 4); შესაბამისად, თითოეულ სადგურზე დარჩება ერთი გენერატორი, რომელიც სადგურს ელექტროენერგიით მოამარაგებს მხოლოდ ავარიულ სიტუაციებში.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, ელექტრომომარაგების ქსელთან დაერთების პროცესში სადგურების არსებული ინფრასტრუქტურის, მათ შორის გენერატორების დიზელის სამარაგო რეზერვუარების¹, ექსპლუატაციის პირობების არანაირი სხვა ცვლილება არ განხორციელდება.

- 2 **მილსადენის მაგისტრალური ტუმბოების საკვამურის სიმაღლის ცვლილება:** ნედლი ნავთობის ტრანსპორტირების უზრუნველსაყოფად სადგურის ტერიტორიაზე, დახურულ სივრცეში განთავსებულია სამი მაგისტრალური ტუმბო (2 ტუმბო ფუნქციონირებს, ერთი - სარეზერვოა). თითოეული ტუმბო აღჭურვილია საკვამურით, რომლის სიმაღლეც შეადგენს 15 მეტრს. ჩატარებული სარეკონსტრუქციო სამუშაოების შედეგად საკვამურების სიმაღლე გაიზარდება 16 მ-მდე. საკვამურის სიმაღლის გაზრდა

¹ გენერატორის დიზელის სამარაგო რეზერვუარები ნაჩვენებია სატუმბო სადგურების ნახაზებზე (ნახ. 2, 3 და 4), რადგანაც ისინი წარმოადგენენ გენერატორის სისტემის ნაწილს

არ საჭიროებს არსებული ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების რაიმე სხვა ცვლილებას.

ზემოთ აღწერილი სამი სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის კომპონენტების საექსპლუატაციო პირობების იდენტური ცვლილებების (ელექტრომომარაგების ქსელთან დაერთება და მაგისტრალური ტუმბოების საკვამური მილების სიმადლის გაზრდა) გარდა, წინამდებარე სკრინინგის ანგარიშში განხილულია ორი სატუმბი სადგურის (PS 11 და PS 15) ერთი ინფრასტრუქტურული კომპონენტის - ძირითადი დიზელის ავზის არასწორი საექსპლუატაციო მონაცემის, კერძოდ ტევადობის დაკორექტირების საკითხი. 2021 წლის 5 ივლისს შეთანხმებული ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის (ზდგ) ნორმების პროექტში ძირითადი ავზის ტევადობა განსაზღვრულია როგორც 100 მ³, ფაქტიურად კი ავზის მოცულობა შეადგენს 90 მ³-ს.

წინამდებარე სკრინინგის ანგარიშში შესწორებულია აღნიშნული შეუსაბამობა ფაქტიური მდგომარეობის ასახვის მიზნით. შეუსაბამობის კორექტირება არ საჭიროებს რაიმე ტიპის ფიზიკური სამუშაოების ჩატარებას PS 11 და PS 15 სატუმბ სადგურებზე. საჭირო იქნება მხოლოდ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების ახალი პროექტის წარდგენა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს გარემოსდაცვით დეპარტამენტში შესათანხმებლად; „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალის“ დაკვეთით, ახალი ზდგ ნორმების პროექტი უკვე მომზადდა წარსადგენად.

ნახაზებზე ##2, 3 და 4 ნაჩვენებია სატუმბი სადგურების (PS 11, PS 13, PS 15) ინფრასტრუქტურის კომპონენტები, რომლებიც ასოცირდება დაგეგმილ საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან, ხოლო 1-ელ, მე-2 და მე-3 ცხრილებში მოყვანილია მათი კოორდინატები (შესაბამისი ინფრასტრუქტურული კომპონენტების შეიპფაილები მოყვანილია დანართში 1).

საექსპლუატაციო პირობების დაგეგმილი ცვლილებები ხორციელდება სატუმბი სადგურების ტერიტორიების შიგნით, საექსპლუატაციო უბნებზე.

სატუმბი სადგური PS 11 განლაგებულია გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფ. ახალი სამგორის ჩრდილო-აღმოსავლეთით.

ნახაზი 2 PS 11 სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტები

ცხრილი 1 PS 11 სატუმბი სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტების კოორდინატები

ინფრასტრუქტურის კომპონენტი	X_UTM38N	Y_UTM38N
მაგისტრალური ტუმბო #1	508095	4603686
საკვამური 1	508094	4603683
მაგისტრალური ტუმბო #2	508102	4603681
საკვამური 2	508099	4603678
მაგისტრალური ტუმბო #3	508107	4603675
საკვამური 3	508105	4603674
დიზელ-გენერატორი #4	508083	4603663
დიზელ-გენერატორი #5	508080	4603659
დიზელის ძირითადი ავზი	508068	4603676

სატუმბი სადგური PS 13 მდებარეობს მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ქსოვრისის სამხრეთ-აღმოსავლეთით.

ნახაზი 3 PS 13 სატუმბო სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტები

ცხრილი 2 PS 13 სატუმბო სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტების კოორდინატები

ინფრასტრუქტურის კომპონენტი	X_UTM38N	Y_UTM38N
მაგისტრალური ტუმბო #1	461950	4645474
საკვამური 1	461954	4645474
მაგისტრალური ტუმბო #2	461952	4645482
საკვამური 2	461955	4645481
მაგისტრალური ტუმბო #3	461953	4645489
საკვამური 3	461956	4645488
დიზელ-გენერატორი #4	461977	4645480
დიზელ-გენერატორი #5	461983	4645480
დიზელის ძირითადი ავზი	461975	4645458

სატუმბო სადგური PS 15 განთავსებულია ხაშურის მუნიციპალიტეტის სოფ. ფლევის მიდამოებში.

ნახაზი 4 PS 15 სატუმბო სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტები

ცხრილი 3 PS 15 სატუმბო სადგურის ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან ასოცირებული კომპონენტების კოორდინატები

ინფრასტრუქტურის კომპონენტი	X_UTM38N	Y_UTM38N
მაგისტრალური ტუმბო #1	393887	4657783
საკვამური 1	393884	4657783
მაგისტრალური ტუმბო #2	393888	4657775
საკვამური 2	393885	4657776
მაგისტრალური ტუმბო #3	393888	4657768
საკვამური 3	393885	4657768
დიზელ-გენერატორი #4	393862	4657775
დიზელ-გენერატორი #5	393857	4657775
დიზელის ძირითადი ავზი	393861	4657795

4 სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებებით გამოწვეული მოსალოდნელი ზემოქმედება გარემოზე

წინამდებარე სკრინინგის ანგარიშში განხილული WREP მილსადენის სისტემის სამი სატუმბო სადგურის ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები და ორი სატუმბო სადგურის ინფრასტრუქტურის კომპონენტის (დიზელის ძირითადი ავზი) ერთი არასწორი საექსპლუატაციო მონაცემის (ტევადობა) დაზუსტება (იხ. თავი 3) არ გამოიწვევს WREP-ის საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2024 წლის 23 სექტემბრის #532/ს ბრძანებით დამტკიცებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სკრინინგის ანგარიშში, 2021 წლის 24 მაისის #2-735 ბრძანებით დამტკიცებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გზშ ანგარიშსა და საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან 2024 წლის 23 სექტემბერს შეთანხმებულ ზდგ ნორმების პროექტში გათვალისწინებული საქმიანობის ცვლილებას, მათ შორის - WREP-ის მილსადენის სისტემის წარმადობის, საექსპლუატაციო წნევების რეჟიმის, ნედლი ნავთობის მახასიათებლების, ტექნოლოგიური პროცესებისა და სხვა საკვანძო საექსპლუატაციო მახასიათებლის ცვლილებას.

უნდა აღინიშნოს, რომ წარმოდგენილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების დიდ ნაწილთან ასოცირებული ზემოქმედებები ლოკალიზებულია სატუმბო სადგურების საექსპლუატაციო უბნებზე, ხშირად დახურული ნაგებობის ან კონსტრუქციის შიგნით.

ქვემოთ მოყვანილია მე-3 თავში განხილული ზოგიერთი ინფრასტრუქტურული კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება.

4.1 ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე

სამივე სატუმბო სადგურის ინფრასტრუქტურაში დაგეგმილია იდენტური საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებები. კერძოდ, მოხდება სადგურების ელექტრომომარაგების ქსელზე დაერთება, თითოეულ სადგურზე არსებული ორი გენერატორიდან ერთის დემონტაჟი და ნავთობსადენის მაგისტრალური ტუმბოების საკვამურების სიმაღლის გაზრდა 15 მ-დან 16 მ-მდე (დეტალური აღწერა მოცემულია მე-3 თავში).

სატუმბო სადგურების საექსპლუატაციო პირობების დაგეგმილი ცვლილებების შედეგად, შემცირდება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროების რაოდენობა (თითოეულ სადგურზე არსებული ორი გენერატორიდან ერთის დემონტაჟი და მეორე გენერატორის გამოყენება მხოლოდ ცენტრალური / ქსელური ელექტრომომარაგების ავარიული წყვეტის შემთხვევაში) და დამაბინძურებელი ნივთიერებების გაფრქვეული მოცულობები და კონცენტრაციები გრუნტის ზედაპირზე (დაბინძურების წყაროების შემცირება და საკვამური მიწების სიმაღლის 1 მ-ით გაზრდა).

„საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალის“ დაკვეთით, შპს „სანიტარმა“ მოამზადა ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის (ზდგ) ნორმების პროექტები სამივე სატუმბო სადგურისათვის დაგეგმილი საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით; ახალ ზდგ ნორმების პროექტებში აგრეთვე დაკორექტირებულია ორ სატუმბო სადგურზე (PS11 და PS15) არსებული დიზელის ძირითადი ავზის ტევადობის არასწორი მონაცემი (ფაქტობრივი 90 მ³ არასწორი 100

მ³-ის ნაცვლად). აღნიშნული პროექტები წარედგინება სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს გარემოსდაცვით დეპარტამენტს შესათანახებლად, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

სატუმბი სადგურებიდან უახლოესი სახლები და დაშორების მანძილები შემდეგია:

PS11 - სოფ. ახალი სამგორი, გარდაბნის მუნიციპალიტეტი; დაშორების მანძილი - 1.87 კმ

PS13 - სოფ. ქსოვრისი, მცხეთის მუნიციპალიტეტი; დაშორების მანძილი - 0.36 კმ

PS15 - სოფ. ფლევი, ხაშურის მუნიციპალიტეტი; დაშორების მანძილი - 0.488 კმ.

როგორც აღინიშნა, სატუმბ სადგურებზე განხორციელდება ელექტროენერგიით მომარაგების წყაროს ცვლილება, კერძოდ, ამჟამად სადგურების ელექტრომომარაგება ხდება დიზელის გენერატორების მეშვეობით. ცვლილების განხორციელების შემდეგ კი სადგურები ელექტროენერგიით მომარაგდება ელექტროენერგიის ქსელიდან. აღნიშნული შეამცირებს სადგურზე მოხმარებული დიზელის რაოდენობას. ასევე მოხდება მაგისტრალური ტუმბოების საკვამურების სიმაღლის გაზრდა 1 მ-ით, 15 მ-დან 16 მ-მდე. დეტალური გაანგარიშებები მოცემული იქნება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტებში.

ზემოაღნიშნული საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებები განხორციელდება სატუმბი სადგურების ტერიტორიის შიგნით, საექსპლუატაციო უბნებზე. ყველა დაგეგმილი ცვლილება ასოცირდება სატუმბი სადგურების ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების მოცულობის (ემისიების ერთ-ერთი ძირითადი წყაროს - გენერატორების ამოღება რუტინული ფუნქციონირებიდან) ან დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების შემცირებასთან გრუნტის ზედაპირზე (საკვამურების სიმაღლის მომატება); შესაბამისად, საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებებთან დაკავშირებული ზემოქმედება ლოკალური ჰაერის ხარისხზე დადებითი იქნება.

4.2 ზემოქმედება ხმაურის წარმოქმნასა და გავრცელებაზე

PS11, PS13 და PS15 სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების (იხ. თავი 3) შედეგად ადგილი არ აქვს ხმაურის ახალი წყაროების წარმოქმნას ან დონისა და ინტენსივობის მატებას; აქედან გამომდინარე, ეს ცვლილებები არ გამოიწვევს დამატებით ნეგატიურ ზემოქმედებას ხმაურის ფონურ დონეებზე სატუმბი სადგურების ტერიტორიებსა და მათ სიახლოვეს.

4.3 ზემოქმედება წყლის რესურსებზე

PS11, PS13 და PS15 სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები და ერთი კომპონენტის არასწორი საექსპლუატაციო მონაცემის (დიზელის ავზის ტევადობა) დაზუსტება (იხ. თავი 3) არ უკავშირდება რაიმე ტიპის ზემოქმედებას წყლის რესურსებზე.

4.4 ნარჩენებით გარემოს დაბინძურების რისკები

PS11, PS13 და PS15 სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები არ გულისხმობს მილსადენის სისტემის (მათ შორის - სატუმბი სადგურების) წარმადობის, საექსპლუატაციო წნევების რეჟიმის, ნედლი ნავთობის მახასიათებლების, ტექნოლოგიური პროცესებისა და სხვა საკვანძო საექსპლუატაციო

მახასიათებლის ცვლილებას. აქედან გამომდინარე, აღნიშნული ცვლილებები არ გამოიწვევს გარემოს ნარჩენებით დაბინძურების რისკის მატებას.

4.5 ნიადაგის / გრუნტის დაბინძურების რისკები

PS11, PS13 და PS15 სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების შედეგად საქმიანობა გრძელდება იგივე ტექნოლოგიითა და საექსპლუატაციო უბნების საზღვრებში, რაც გათვალისწინებული იყო WREP სისტემის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშებით; აქედან გამომდინარე, ნიადაგის / გრუნტის დაბინძურების რისკი არ მოიმატებს.

4.6 ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება

სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები (იხ. თავი 3) ხორციელდება სადგურების ტერიტორიების შიგნით, საექსპლუატაციო უბნებზე და, აქედან გამომდინარე, არ უკავშირდება რაიმე სახის დამატებით ზემოქმედებას ბიოლოგიურ გარემოსა და მის კომპონენტებზე.

4.7 ვიზუალურ-ლანდშაფტური ცვლილება

სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებებიდან მხოლოდ ერთი - მაგისტრალური ნავთობსადენის ტუმბოების საკვამურების უმნიშვნელო ამალება (15 მ-დან 16 მ-მდე) არ გამოიწვევს დამატებით უარყოფით ზეგავლენას გარემომცველ ლანდშაფტზე, უკვე არსებული ობიექტებისა და განაშენიანების ხილვადობის ხარისხის გათვალისწინებით

4.8 ზემოქმედება კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტებზე

სატუმბი სადგურების ინფრასტრუქტურის ზოგიერთი კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები ხორციელდება სადგურების შიგნით, ექსპლუატაციის უბნებზე, სადაც ცვლილებების ხასიათის, ადგილმდებარეობისა და მათთან დაკავშირებული სამუშაოების გათვალისწინებით, არ არსებობს კულტურულ მემკვიდრეობის ობიექტებზე ზემოქმედების რისკი.

4.9 ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები

როგორც აღინიშნა, ექსპლუატაციის პირობების შემოთავაზებული ცვლილებები არ მოიცავს მილსადენის სისტემის, მათ შორის - სატუმბი სადგურების წარმადობის, საექსპლუატაციო წნევების რეჟიმის, ნედლი ნავთობის მახასიათებლების, ტექნოლოგიური პროცესების, საექსპლუატაციო საქმიანობის, ახალი საშიში მასალების გამოყენების დანერგვასა და სხვა საკვანძო საექსპლუატაციო მახასიათებლის ცვლილებას. ისინი ასევე არ საჭიროებს პერსონალის რაოდენობის გაზრდას. შესაბამისად, საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების განხორციელების შედეგად არ მოიმატებს სატუმბ სადგურებზე დასაქმებული და მიმდებარე ტერიტორიებზე დასახლებული ადამიანების ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკი.

4.10 ზემოქმედება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე

სატუმბი სადგურების ზოგიერთი ინფრასტრუქტურული კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების შეცვლის პროცესში შეიძლება მოხდეს ადგილობრივი მოსახლეობის მოკლევადიანი ან ერთჯერადი დასაქმება ან განხორციელდეს უმნიშვნელო მოცულობის ადგილობრივი შესყიდვები, რაც ვერ მოახდენს საგრძნობ ზემოქმედებას სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე.

4.11 კუმულაციური და ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედება

სატუმბი სადგურების ზოგიერთი ინფრასტრუქტურული კომპონენტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებები, მათი ხასიათისა და მასშტაბის გათვალისწინებით, არ ცვლის WREP სისტემის გზშ ანგარიშებსა და მათ დამატებებში აღწერილ კუმულაციურ და ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედებას.